

Honningurt, RUBLADFAMILIEN

Phacelia tanacetifolia

Honningurt er en velafprøvet efterafgrøde. En fordel ved honningurt er, at den ikke er i familie med de dyrkede kulturplanter. Tidligere undersøgelser viser, at honningurt er en god vært for Mykorrhiza svampe, mens andre undersøgelser har svært ved at finde effekten i praksis.

Hvis der er kvælstof til rådighed i jorden, eller hvis den samdyrkes med kvælstoffikserende planter, så vokser honningurt enormt hurtigt og udvikler masser af biomasse. I sene stadier forvedes planten. De træagtige stængler er dog skøre, og kan let indarbejdes. De tørre stængler giver god struktur til en grønmasse under omsætningen i jorden. I Tyskland finder den bl.a. anvendelse som undersåning i rækkeafgrøder – roer, majs og grønsager, hvor den beskytter mod erosion.

Honningurt har gode evner til at optage fosfor og har dermed et relativt højere fosforindhold end mange andre arter.

Over jorden

Honningurt stiller høje krav til tilgængeligheden af kvælstof til sin udvikling.

Hvis N-niveau eller strukturelle forhold er dårlige, udvikler den en lille bladmasse og planten begynder at blomstre allerede i 20-25 cms højde. Under gode forhold danner den en cirka 70 centimeter høj plante med stor biomasse til følge.

Honningurt tåler let frost, men dør ved -6° , og overvintrer ikke. En tæt bestand, evt. i blanding med overvintrende arter, kan den holde sig i live hen mod december. Honningurt forbedrer densiteten i efterafgrødeblandinger og bliver let ødelagt med en knivrolle. De døde stængler bliver hurtigt sorte, det er en fordel om foråret, idet en sort overflade bliver hurtigere varm af solens stråler end en grå. Velegnet som efterafgrøde, og den bør indgå med større eller mindre andel i alle korterevarende grøngødningsblandinger, mellemafgrøder og efterafgrøder. Ved henfald eller nedfrysning giver den plads for andre arter i blandingen.

Under jorden

Honningurten har en kraftig pælerod med en del side rødder. Særlig i løs jord fordeler roden sig godt. Dens evne til at oplukke fortættet jord er begrænset.

Honningurt trives på de fleste jorde. Den udvikler sig godt på lettere jord, og med tilstrækkelig løsning også på sværere jorde.

Potteforsøg viser, at honningurt på grund af et hurtigt voksende rodnet kan øge antallet af små aggregater og mindske antallet af større aggregater sammenlignet med ingen afgrøde. I forsøgene havde honningurt også en signifikant effekt på fordelingen af mikroorganismer og øgede mængden af svampe sammenlignet med sandhavre og foderradise. Optimal Rt 6,5–7,8.

Såtidspunkt	marts-start august
N-optagelse, kg pr. ha	25-50
Tørstofindhold, hkg pr. ha	13-15
C/N	12
Udsædsmængde i ren bestand, kg pr. ha	15-20
Udsædsmængde i blandinger, kg pr. ha	3-6
Sådybde i cm	1-1,5
Frosttolerance	Let til middel (-6 gr.)

Anvendelse

Honningurt Er god i blandinger som skal genere biomasse og humus. Kan anvendes som grøngødning, tidlig sået mellemafgrøde eller efterafgrøde. Indgår den i en tidligt sået grøngødning eller mellemafgrøde, kan det være nødvendigt at klippe den for at undgå, at den når at udvikle frø, der kan blive et ukrudtsproblem i efterfølgende afgrøder.

Andelen af honningurt i blandinger må ikke udgøre mere end 25 procent, fordi den kan være aggressiv over for andre svagt voksende arter i blandingen.

Egnethed i sædskifter

For-land	gule-rod	kål	sukker-majs	Løg og porrer	Græskar	Ært konsum	Selleri blad/knold	Spinat rødbede
	X	X	X	X	X	X	X	X

Eksempler på blandinger:

20 kg fodervikke + 5kg olieræddike + 4 kg honningurt

Bemærkninger

Honningurt kan frigøre jordprofilens kalium og er sæd-skifteneutral. Honningurt fremmer mykorrhiza og herved også tilgængeligheden af fosfor for den efterfølgende kultur.

Projektet er støttet af særpuljen Plantebaserede Fødevarer under Fonden for økologisk landbrug

-.

Fonden for **økologisk landbrug**